

طراحی و بهینه‌سازی نانوحامل‌های لیپوزومی حاوی عصاره *Nepeta persica* و بررسی سمیت سلولی آن بر روی رده سلولی سرطان پستان (MCF-7)

فرزانه برکت^۱، فاطمه ابوبی مهریزی^۲، بی‌بی فاطمه حقیرالسادات^۳،
سمانه صدیقی خویدک^۴، محمود دهقانی اشکذری^{۴*}

مقاله پژوهشی

مقدمه: پژوهش‌ها نشان داده است که ترکیبات گیاهی دارای اثرات ضد سرطانی قابل توجهی هستند و در صورت برطرف شدن چالش‌های پیش روی استفاده از آن‌ها، می‌توانند جانشینان مناسبی برای ترکیبات سنتزی رایج سرطان درمانی باشند. بنابراین در این پژوهش نانوسامانه‌های لیپوزومی حاوی عصاره *Nepeta persica* به منظور بهبود شاخصه‌های فیزیکوشیمیایی و ارزیابی ویژگی‌های ضد توموری آن مورد بررسی قرار گرفته شده است.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوعی مطالعه تجربی می‌باشد. وزیکول های لیپوزومی با استفاده از فسفاتیدیل کولین سویا، کلسترول و پلی اتیلن گلیکول با روش فیلم نازک تهیه شده و عصاره *Nepeta persica* درون لیپوزوم‌ها بارگذاری شد. بررسی شاخصه‌های فیزیکوشیمیایی آن‌ها با استفاده از دستگاه‌های زتا سایزر (Zetasizer)، طیف سنجی فروسرخ، میکروسکوپ الکترونی روبشی انجام و الگوی رهایش عصاره در دمای ۳۷ °C و ۴۲ °C محاسبه گردید. در پایان میزان سمیت این نانوسامانه حاوی عصاره بر روی سلولی MCF-7 سرطان پستان مورد بررسی قرار گرفته است.

نتایج: نتایج پژوهش نشان می‌دهد که نانوسامانه‌های حاوی عصاره با راندمان انکپسولاسیون $5/74 \pm 67/11$ nm درصد، اندازه ۱۱۶/۹ nm و پتانسیل زتاب $10/1 \text{ mV} \pm 13/24$ دارای مورفولوژی کروی و رهایش کنترل شده است. هم‌چنین نتایج سمیت این نانوسامانه عصاره دار نشان می‌دهد که عصاره لیپوزومه شده نسبت به عصاره آزاد دارای سمیت بالاتری بر روی سلولی MCF-7 می‌باشد.

نتیجه‌گیری: نتایج این بررسی نشان می‌دهد که نانولیپوزوم‌های حاوی عصاره *Nepeta persica* ضمن برخورداری از ویژگی‌های فیزیکوشیمیایی مناسب، بقای سلول‌های سرطانی سینه را نسبت به عصاره لیپوزومه نشده کاهش داده، بنابراین می‌تواند حاملی مناسب جهت رسانش عصاره *Nepeta persica* به سلول‌های سرطان سینه باشد.

واژه‌های کلیدی: پونه سای ایرانی، لیپوزوم، سرطان سینه، سلول‌های MCF-7

ارجاع: برکت فرزانه، ابوبی مهریزی فاطمه، حقیرالسادات بی‌بی فاطمه، صدیقی خویدک سمانه، دهقانی اشکذری محمود. طراحی و بهینه‌سازی نانوحامل‌های لیپوزومی حاوی عصاره *Nepeta persica* و بررسی سمیت سلولی آن بر روی رده سلولی سرطان سینه (MCF-7). مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی بزد ۱۳۹۸؛ ۲۷(۲): ۱۵-۲۰.

۱- مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشکذر، اشکذر، یزد، ایران.

۲- گروه پژوهشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، یزد، ایران.

۳- گروه علوم و فنون نوین، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد، یزد، ایران.

۴- مرکز تحقیقات بیوتکنولوژی پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشکذر، اشکذر، یزد، ایران.

*نویسنده مسئول؛ تلفن: ۰۹۱۳۳۵۳۵۱۲۹، پست الکترونیکی: mdashkezary@yahoo.com، کد پستی: ۸۹۴۱۶۴۴۵۵۵.

مقدمه

ترکیبات گیاهی با چالش‌های جدی از جمله، اثرگذاری نامطلوب بر ارگان‌های غیر هدف و اکسید شدن برخی از مواد موثره روبرو است. در این میان فناوری نانو با ساخت و تهیه نانو حامل‌های دارویی از جمله لیپوزوم و نیوزوم توانسته است بسیاری از مشکلات یاد شده را کاهش داده و یا برطرف نماید (۱۴-۱۲). لیپوزوم، وزیکول‌های چند جداره متشکل از ترکیبات لیپیدی است که در یک محیط آبی پراکنده شده اند و ابتدا توسط آلک بنگهام (Alec Bangham) در سال ۱۹۶۰ کشف و معرفی شد (۱۵).

امروزه این نانوساختارها به عنوان حامل‌های دارو، ژن و هم‌چنین مدل سازی غشاها سلولی چه در حیوان و چه در انسان مورد استفاده قرار می‌گیرد. توانایی این نانوساختارها در کپسوله نمودن مقدار زیاد دارو، به حداقل رساندن عوارض جانبی ناخواسته، اثر بخشی بالا و سمیت پایین توانسته علاقه محققین را به این نانوساختار جلب کند. علاوه بر این از دیگر مزایای نanolipozom‌ها می‌توان به سهولت تولید حجم‌های صنعتی، کیفیت عالی ساخت، تنوع در اندازه ذره، ترکیب شیمیایی و بار الکترونیکی اشاره کرد (۱۶).

پونه سای ایرانی با نام علمی *Nepeta persica* یکی از اعضای خانواده نعنائیان (*Lamiaceae*) می‌باشد که دارای ظاهری سبز فام و چندین ساقه به طول ۲۰ تا ۴۰ سانتی‌متر است که بومی ایران می‌باشد (۱۷). گیاهان این جنس با برخورداری از ترکیبات فلانوئیدی (از زیرگروه فلانون‌ها) (۱۸)، ایریدوئیدها، فنل‌ها و دی‌ترپن‌ها (۱۹-۲۱) دارای خواص ویژه‌ای جهت کاربردهای ضد میکروبی و آنتی‌اکسیدانی و ضد توموری هستند (۲۲-۲۴). بنابراین هدف از پژوهش حاضر با توجه به خواص بیولوژیکی فراوان ترکیبات حاصل از گیاهان دارویی جنس نعناعیان، طراحی *Nepeta persica* و مقایسه تاثیر سمیت پلیپوزومی حاوی عصاره MCF-7 سرطان سینه به فرم آزاد و کپسوله می‌باشد.

روش بررسی

پژوهش حاضر نوعی مطالعه بنیادی - کاربردی می‌باشد که بروش تجربی - آزمایشگاهی به انجام رسیده و مراحل آن به شرح ذیل می‌باشد.

سرطان تکثیر غیرقابل کنترل سلول‌ها است که منجر به تشکیل توده‌ای موسوم به «نشوپلاسم» یا «تومور» می‌شود و با انتشار آن به سایر نقاط (متاستاز)، بافت‌ها و اندام‌های دیگر نیز مورد هجوم قرار می‌گیرد (۱،۲). این بیماری اصلی‌ترین عامل مرگ و میر در کشورهای توسعه یافته و دومین عامل مرگ و میر در پستان نیز شایع ترین بدخیمی و اولین عامل مرگ و میر در بین زنان جهان است به گونه‌ای که در کشور ایالت متحده ۲۸ درصد از موارد جدید سرطان و ۱۵ درصد از مرگ و میرهای ناشی از آن، در سال ۲۰۱۰، مربوط به سرطان سینه بوده است (۴). آمارها نشان می‌دهد که سرطان سینه در زنان ایرانی ۲۴/۴ درصد بدخیمی‌ها را شامل می‌شود و منجر به ۳/۳ مرگ در هر صدهزار نفر می‌گردد (۵،۶). در درمان سرطان، بسته به نوع، میزان پیشرفت سرطان، وسعت بیماری و وضعیت بیمار، ترکیبی از روش‌های مختلف مانند جراحی، رادیوتراپی و شیمی درمانی استفاده می‌شود که با وجود ایجاد عوارض جانبی فراوان، این روش‌های درمانی در مبارزه با سرطان‌های پیشرفته معمولاً نتیجه مثبتی را بدنبال ندارد. بنابراین پژوهش و یافتن راهکارهای جدید برای مبارزه با سرطان به شدت ضروری است (۷) از این رو پژوهشگران سرطان بدنبال یافتن ترکیبات ضدتوموری دیگری از جمله ترکیبات گیاهی هستند تا بتوانند عوارض استفاده از سایر روش‌های سرطان درمانی را به حداقل رسانند (۸،۹). هم‌اکنون با وجود پیشرفت کاربرد داروهای سنتزی، هنوز گیاهان دارویی و اشکال دارویی حاصل از آن‌ها در مقیاس وسیعی مورد استفاده قرار می‌گیرند. به طوری که در برخی کشورها، گیاهان دارویی بخشی جدایی ناپذیر از سیستم دارودارمانی محسوب می‌شوند (۱۰). پژوهشگران دریافت‌هایند که، ترکیبات گیاهی دارای فعالیت ضد توموری نیز هستند و باعث مهار سرطان در مراحل شروع، پیشرفت و گسترش می‌شوند، در حالی که میزان عوارض جانبی آن نسبت به روش‌های معمول درمان سرطان، کم و هزینه‌های درمانی آن نیز بسیار پایین است (۱۱) با وجود تمامی این مزایاه کاربرد

درصد)، پلی اتیلن گلیکول (نسبت مولی ۵ درصد) و عصاره *Nepeta persica* با غلظت ۵ mg/ml تهیه گردید، که خلاصه آن بدین شرح است: ابتدا SPC کلسترول و عصاره *Nepeta persica* در حلal کلروفرم و در دمای ۴۵°C بر روی روتاری (هایدوف، آلمان) حل شده و تحت شرایط خلا، فیلم نازک خشک تهیه گردید. سپس عمل هیدراته کردن با افزودن بافر ۱x PBS طی مدت یک ساعت و در دمای ۵۰°C انجام گردید. سپس نانوذرات تهیه شده، با استفاده از سونیکیت حمامی برای مدت ۶۰ دقیقه کاهش سایز داده شد (۲۴، ۲۵).

۴. تعیین درصد بارگذاری عصاره در لیپوزوم

برای این منظور ابتدا نانولیپوزومها را بعد از کاهش سایز وارد کیسه دیالیز نموده و به مدت یک ساعت درون بشری که دارای آب مقطر با حجم سه برابر حجم ساخت اولیه، و در دمای ۴°C قرار داده شد تا عصاره آزاد و انکپسوله نشده حذف گردد. سپس لیپوزومهای ساخته شده را با نسبت ۱ به ۲۰ با ایزوپروپیل مخلوط کرده تا دیواره لیپیدی اطراف عصاره شکسته شود و عصاره *Nepeta persica* آزاد گردد. در مرحله بعد میزان جذب عصاره انکپسوله شده با استفاده از دستگاه اسپکتروفوتومتری در طول موج ماقزیم عصاره *Nepeta persica* در ایزوپروپیل، و رابطه (۱)، استاندارد عصاره *Nepeta persica* در ایزوپروپیل، و رابطه (۱)، درصد لود عصاره در لیپوزوم محاسبه گردید (۲۴، ۲۵).

$$\frac{\text{مقدار عصاره محصور شده}}{\text{مقدار عصاره اولیه}} \times 100 = \text{اندeman بارگذاری عصاره}$$

رابطه (۱)

۵. تعیین اندازه نانوذرات و پتانسیل زتا

محدوده توزیع اندازه ذرات و همچنین پیک اندازه ذرات با استفاده از دستگاه تفرق دینامیکی نور (DLS) تعیین می شود که بین منظور از دستگاه نانوسایزر Brookhaven Instruments Corp استفاده گردید. اندازه گیری نالیپوزوم ها در زاویه ۹۰ درجه و تابش نور لیزر با طول موج ۶۵۷ nm در دمای ۲۵°C صورت گرفت نمونه مورد استفاده به صورت رقیق شده در غلظت ۰/۱mg/ml آمده گردید. و بلا فاصله پس از آمده سازی اندازه گیری صورت

۱. عصاره گیری از گیاه *Nepeta persica*

قبل از انجام عصاره گیری، گونه گیاهی مورد نظر توسط متخصصان گیاهی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی یزد شناسایی و تایید گردید. در مرحله بعد گیاهان *Nepeta persica* جمع آوری شده را در شرایط مناسب دمایی (۳۷ تا ۳۹ درجه سانتی گراد) و دور از نور خورشید خشک کرده، و سپس به روش سوکسوله، عمل عصاره گیری از اندام های هوایی گیاه انجام شد. مقدار ۲۵ گرم از گیاه خشک داخل محفظه کارتوش فشرده شده و درون ستون سوکسوله به حجم ۲۵۰ میلی لیتر قرار داده شد. سپس ۲۵۰ میلی لیتر اتانول ۷۰٪ را به داخل یک بالن ته صاف انتقال داده سوکسوله را بدان متصل کرد. در انتهای نصب کندانسور و ورودی و خروجی آب، عملیات عصاره گیری آغاز گردید. بعد از گذشت ۶ سیکل کامل، عصاره جمع آوری شده داخل بالن به منظور تبخیر فاز مایع در دمای اتاق قرار گرفت. بعد از تبخیر مقدار قابل توجهی از مایع مذکور، باقی مانده آن به درون یک پلیت شیشه ای منتقل شده و در مکانی تاریک در مجاورت هوا به منظور ادامه فرآیند خشک شدن عصاره قرار گرفت.

۲. رسم نمودار استاندارد عصاره *Nepeta persica* در ایزوپروپیل و بافر (Phosphate Buffered Saline) PBS

در این مرحله ابتدا استوک عصاره *Nepeta persica* در حلal متابول تهیه گردید و با استفاده از آن، سری رقت های مختلف عصاره *Nepeta persica* در حلal ایزوپروپیل و سری رقت های مختلف عصاره *Nepeta persica* در PBS تهیه گردید. سپس به کمک دستگاه اسپکتروفوتومتر، میزان جذب هریک از رقت ها اندازه گیری شد. آزمایش در این مرحله سه مرتبه تکرار گردید و در ادامه با استفاده از طول موج های جذبی به دست آمده، نمودار استاندارد عصاره *Nepeta persica* در ایزوپروپیل و نمودار استاندارد عصاره *Nepeta persica* در PBS رسم گردید (۲۴).

۳. تهیه لیپوزوم های حاوی عصاره *Nepeta persica*

لیپوزوم های حاوی عصاره *Nepeta persica* به روش آب پوشانی لایه نازک و با ترکیبی شامل Phosphatidylcholine (۶۶/۵ درصد)، کلسترول (۲۸/۵ نسبت مولی) (SPC) (۲۴).

زمان های مشخص صورت پذیرفت. در انتها با بهره گیری از معادله کالیبراسیون *Nepeta persica* در بافر PBS نسبت به محاسبه غلظت های آزاد شده دارو در دماهای 37°C و 42°C و به ترتیب با pH های $7/4$ و $5/4$ در زمان های مختلف و رسم نمودار آن اقدام گردید.

۹. رده سلولی و محیط کشت

این مطالعه در محیط آزمایشگاه و با استفاده از رده سلولی MCF-7 سرطان سینه انجام شد. رده سلولی MCF-7 از بانک سلولی انستیتو پاستور (تهران، ایران) تهیه شد. سلول های این رده سلولی در فلاسکه های یک بار مصرف کشت سلول در محیط کشت RPMI-1640 ، $10\% \text{ FBS}$ در دمای 37°C با فشار $5\% \text{ CO}_2$ و $95\% \text{ بخارآب}$ کشت داده شد.

۱۰. تعیین سمیت سلولی و زنده‌مانی سلول

سمیت سلولی با روش MTT برای فرمولاسیون مطالعه شده به کار گرفته شد. به منظور اندازه گیری سمیت، سلول های MCF-7 سرطان سینه به طور جداگانه با غلظت 10^4 در هر چاهک در پلیت ۹۶ تابی به مدت ۲۴ ساعت کشت داده شدند. سپس سلول ها با حجم یکسانی از محیط کشت تازه تیمار شدند (حجم یکسانی از محیط کشت تازه اضافه شد) و غلظت 100 میکروگرم بر میلی لیتر از عصاره آزاد و لیپوزوم حاوی عصاره به صورت چهار بار تکرار در چاهک ها تزریق شدند. پس از آن مجدداً به مدت ۴۸ ساعت در انکوباتور قرار گرفت. سپس میزان 20 میکرولیتر محلول MTT با غلظت 5 میلی گرم بر میلی لیتر به هر چاک اضافه شد و به مدت ۳ ساعت انکوبه شدند. بعد از آن مایع رویی خارج شد و به منظور حل کردن کریستال های فورمازون $150 \text{ میکرولیتر DMSO}$ اضافه گردید. در هر مرحله برای خارج کردن مایع رویی، سانتریفیوز صورت گرفت. جذب در طول موج 570 نانومتر با استفاده از اسپکتروفوتومتر ثبت گردید. و در نهایت با توجه به رابطه $2 \times 100 \times$ میانگین جذب نوری در محیط کشت - میانگین جذب نوری در گروه آزمون درصد زنده مانی سلول ها محاسبه شد.

میانگین جذب نوری در محیط کشت - میانگین جذب نوری در گروه آزمون

رابطه (۲)

گرفت. هم چنین اندازه گیری نمونه ها در ۳ مرتبه و هر مرتبه به مدت 30 ثانیه انجام گردید. میزان بار سطحی و پتانسیل زتا نanolipozom های حامل دارو نیز با استفاده از دستگاه زتا سایزر شرکت Brookhaven Instruments Corp در دمای 25°C در میزان $1500 \mu\text{L}$ با غلظت $0/1 \text{ mg/ml}$ اندازه گیری گردید. برای تعیین بار سطحی به $0/1 \text{ mg/ml}$ نیاز است.

۶. تصویربرداری از نanolipozom ها

از Nanolipozom ها با استفاده از میکروسکوپ الکترونیکی روبشی (Scanning electron microscope) به منظور بررسی شکل و ساختار Nanolipozom های تولیدی حامل عصاره تصویر گرفته شد (از نمونه با غلظت $0/1 \text{ mg/ml}$ یک قطره روی لام ریخته و می گذاریم خشک شود سپس روی نمونه، اپراتور، پوشش طلا داده و تصویر تهیه می گردد).

۷. آنالیز Nanolipozom های عصاره دار سنتز شده توسط دستگاه طیفسنجی مادون قرمز

گروه های عاملی سطح Nanolipozom تولید شده توسط آنالیز طیف سنجی زیر (مادون) قرمز (IR) بررسی گردید. در طیف زیر قرمز 1550 cm^{-1} عمدهاً دو ناحیه مورد توجه است. ناحیه گروه عاملی از 1400 cm^{-1} تا 4000 cm^{-1} ناحیه ای است که بیشتر کشش های پیوندی اتفاق می افتد. این ناحیه معمولاً تعداد نسبتاً کمی پیک دارد. اما بسیاری از پیک های آن مشخص کننده گروه های عاملی هستند. برای اطمینان از نبود داروی آزاد و مواد اضافی در نمونه Nanolipozom، از نمونه دیالیز شده Nanolipozom، استفاده گردید و به منظور کاهش رطوبت، حدود نیم ساعت نمونه در آون با دمای تقریبی 60°C قرار داده شد.

۸. بررسی روند رهایش دارو

به منظور شبیه سازی رهایش دارو از حامل در محیط in vivo، از PBS و دمای 37°C و 42°C استفاده شد، تا به توان شرایط سینک درون تنی را برقرار ساخت. در ادامه مقدار 1 mL از محلول Lipozomی حاوی عصاره *Nepeta persica* درون کیسه دیالیز قرار گرفت. سپس با قرار دادن کیسه دیالیز درون یک محیط ایزوله (فالکون استریل و بسته) با تنظیمات یاد شده استیر شد. نمونه برداری از محیط اطراف کیسه دیالیز در

پخش و اسمیر می‌شود. و درنهایت بررسی نمونه‌ها جهت فرایند Uptake توسط میکروسکوپ فلورسنس انجام می‌گیرد.
ملاحظات اخلاقی

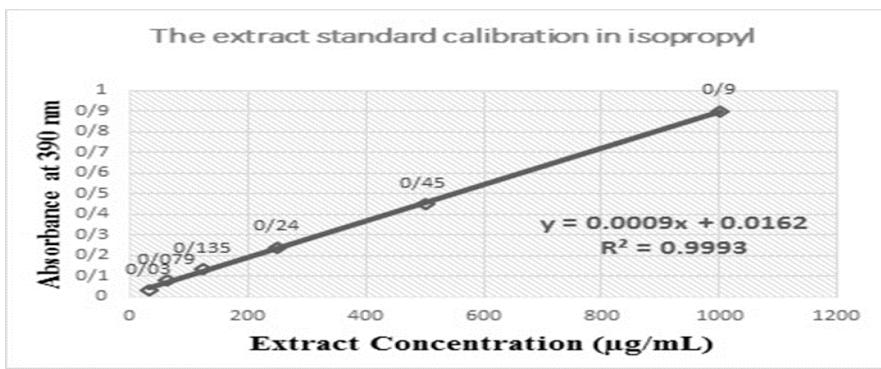
پروپوزال این تحقیق توسط دانشگاه آزاد واحد اشکذر تایید شده است (کد اخلاق IR.IAU.YAZD.REC.1397.042)

نتایج

راندمان انکپسولاسیون در نانوحاصلهای لیپوزومی میزان بارگذاری عصاره *Nepeta persica* در نانوحاصلهای لیپوزومی $5/74 \pm 67/11$ درصد می‌باشد که با استناد به نمودار کالیبراسیون عصاره *Nepeta persica* در ایزوبروپیل (تصویر ۱) و نیز استفاده از رابطه ۱ محاسبه گردید.

۱۱. بررسی ورود نانوسامانه دارای عصاره *Nepeta persica* به درون سلول (uptake)

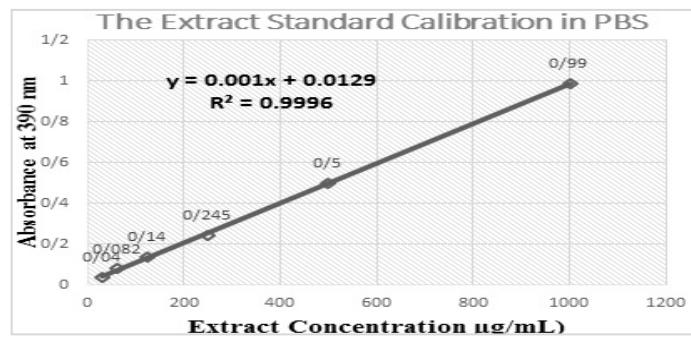
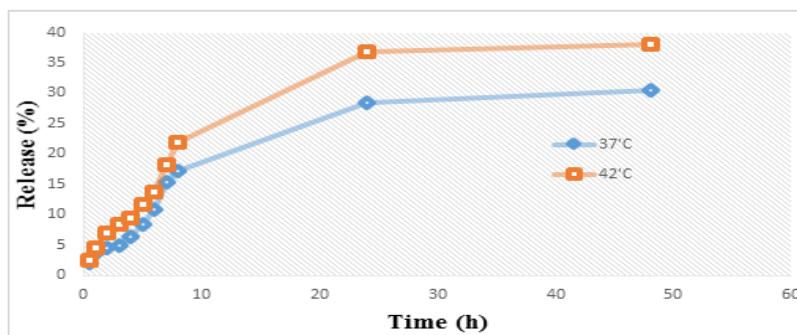
جهت بررسی ورود هریک از سامانه‌های ساخته شده به درون سلول‌های MCF-7، از پلیت‌های ۶ خانه‌ای که در کف هر کدام یک عدد لامل قرار داده شده، استفاده می‌گردد. در مرحله بعدی سلول‌های توموری را تریپسینه نموده، و حدود $3 \text{ mL}^{10^5} \text{ Cells/mL}$ MCF-7 از سوسپانسیون سلولی μl به همراه $10 \mu\text{l}$ سپس $1 \mu\text{l}$ از سامانه لیپوزومی که دارای دارو و رنگ Dil است را به هر چاهک اضافه کرده و حدود ۳ تا ۴ ساعت زمان داده تا عمل تیمار صورت گیرد. در ادامه مقدار $150 \mu\text{l}$ ماکرولیتر از اتانول 95% برای تشییت سلول‌ها به هر چاهک اضافه و سپس در حدود $15 \mu\text{l}$ رنگ DAPI برای رنگ آمیزی هسته با غلظت $1 \mu\text{g/ml}$ به روی لام

تصویر ۱: نمودار کالیبراسیون عصاره *Nepeta persica* در ایزوبروپیل

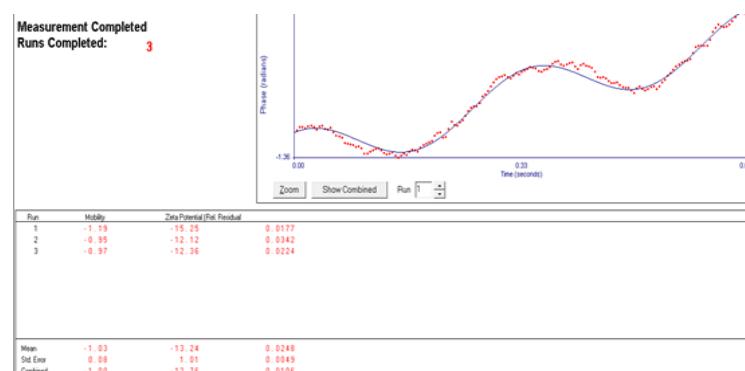
که علت این امر را می‌توان به ایجاد شبیه غلظت برقرارشده بین کیسه دیالیز و محیط اطراف آن نسبت داد، که سبب خروج عصاره از نانوحاصل و ورود آن به بافر PBS پیرامون کیسه دیالیز می‌گردد تا به یک حد نهایی و ماقسیم برسد و در ادامه شبیه نمودار ثابت و آهسته می‌شود. هم‌چنین با مقایسه نمودار رهایش در دمای $C 37^\circ$ و نمودار رهایش در دمای $C 42^\circ$ می‌توان نتیجه گرفت که میزان رهایش در دمای $C 42^\circ$ (شرایط سلول سرطانی) بالاتر از رهایش در دمای طبیعی بدن (37° درجه سانتی گراد) است که ثابت می‌کند که سامانه باعث تحويل موثرتر دارو به سایت هدف گردیده است و در اصطلاح گفته می‌شود که سامانه دارای شرایط نیمه هدف مندی است.

بررسی الگوی رهایش عصاره از نانوحاصلهای لیپوزومی با استفاده از نمودار استاندارد عصاره *Nepeta persica* در PBS (تصویر ۲)، نمودار رهایش عصاره در دمای $C 37^\circ$ و $C 42^\circ$ و به ترتیب با pHهای $7/4$ و $5/4$ رسم گردید (تصویر ۳)، که بررسی الگوی رهایش عصاره نشان می‌دهد که نانوسامانه لیپوزومی دارای عصاره در هر دو دمای $C 37^\circ$ و $C 42^\circ$ آهسته رهش بوده و دارای رهایش کنترل شده است به گونه‌ای که حداکثر رهایش عصاره از این نانوحاصل در دمای $C 37^\circ$ و $C 42^\circ$ ، به ترتیب $30/51$ و $38/03$ درصد می‌باشد. علاوه بر این نمودار رهایش در دمای $C 37^\circ$ و $C 42^\circ$ دارای دو فاز است که در فاز اول نمودار، با یک رهایش افزایش یافته روبه رو هستیم

تصویر ۲: نمودار کالیبراسیون عصاره *Nepeta persica* در PBS

تصویر ۳: نمودار رهایش عصاره از نانوسامانه لیپوزومی در دمای ۳۷°C و ۴۲°C

Mean Diam.	116.9 nm							
Rel. Var.	2.435							
Skew	3.899							
<hr/>								
d(nm)	G(d)	C(d)	d(nm)	G(d)	C(d)	d(nm)	G(d)	C(d)
36.4	0	0	138.6	5	88	527.7	0	94
41.1	0	0	156.5	10	91	595.9	0	94
46.4	0	0	176.7	7	93	672.9	3	95
52.4	56	16	199.6	5	94	759.9	5	97
59.2	72	36	225.4	0	94	858.1	6	98
66.8	100	64	254.5	0	94	969.0	4	99
75.5	51	78	287.4	0	94	1094.2	2	100
85.2	33	87	324.5	0	94	1235.6	0	100
96.2	0	87	366.4	0	94	1395.3	0	100
108.7	0	87	413.8	0	94	1575.6	0	100
122.7	0	87	467.3	0	94	1779.3	0	100

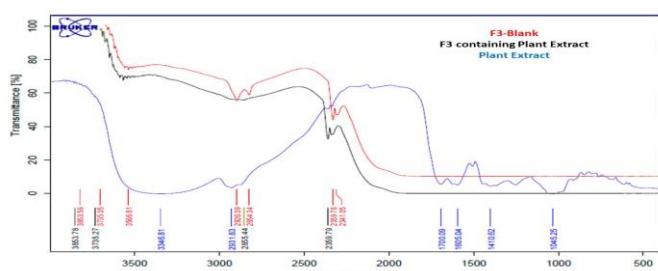
تصویر ۴: اندازه نانوسامانه لیپوزومی دارای عصاره *Nepeta persica*تصویر ۵: پتانسیل زتای نانوسامانه دارای عصاره *Nepeta persica*

گروه های هیدروکربنی است که سبب همپوشانی گروه های عاملی دیگر می شود. پیک 2359 cm^{-1} معرف گروه عاملی فسفین با پیوند کششی P-H است که شاخصه حضور SPC در سامانه است. نتایج حاصل از تحلیل طیف حاصل از نمودار FT-IR نانوسامانه حاوی عصاره نشان می دهد که پیک 2926 cm^{-1} در نانوسامانه بدون عصاره که معرف حضور گروه های هیدروکربنی است در نانوسامانه حاوی عصاره به 2855 cm^{-1} جایه جا شده است و پیک 2360 cm^{-1} در نانوسامانه حاوی عصاره نیز تکرار شده است که معرف حضور گروه عاملی فسفین است. به طور کلی مقایسه دو نمودار نانوسامانه بدون عصاره و همراه با عصاره، اثبات می کند که حضور عصاره در نانوسامانه هیچ گونه تعامل شیمیایی با نانوسامانه که سبب از دست رفتن خواص فارموکینتیک عصاره شود، نداشته و هم چنین حضور عصاره سبب تخریب ساختاری نانوسامانه نیز نگردیده و ساختار شیمیایی ترکیبات در نانو حامل حفظ شده است.

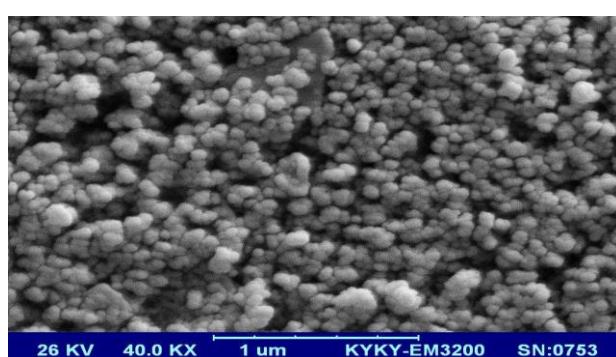
اندازه و بار سطحی (پتانسل زتا) نانوسامانه های لیپوزومی نتایج حاصل از DLS نشان می دهد که اندازه و میزان شارژ سطحی نانولیپوزوم های دارای عصاره در این پژوهش به ترتیب $116/9\text{ nm}$ و $13/24\pm 1/01\text{ mV}$ می باشد. این یافته ها ضمن تایید اندازه مناسب نانو حامل های دارای عصاره (زیر 150 nm) نشان می دهند که نانوسامانه حاصل، آنیونی است.

نتایج حاصل از بررسی طیف مادون قرمز

مقایسه نمودار FT-IR حاصل از نانوسامانه حاوی ترکیبات کلسترول و SPC در شرایط فاقد عصاره با *Nepeta persica* نمودار FT-IR سامانه دارای عصاره نشان می دهد که بسیاری از گروه های عاملی به این دلیل که در ترکیب با یگدیگر و در ساختار کروی لیپوزوم به کار رفته اند، با انکپسولاسیون و ورود عصاره به سامانه از دسترس خارج ساخته و سبب هم پوشانی آن می گردد. با توجه به تصویر 6 cm^{-1} پیک 3566 cm^{-1} مشخصه گروه عاملی الکل (RCH_2OH) و معرف حضور کلسترول در سامانه است. از طرفی پیک 2926 cm^{-1} نیز معرف حضور

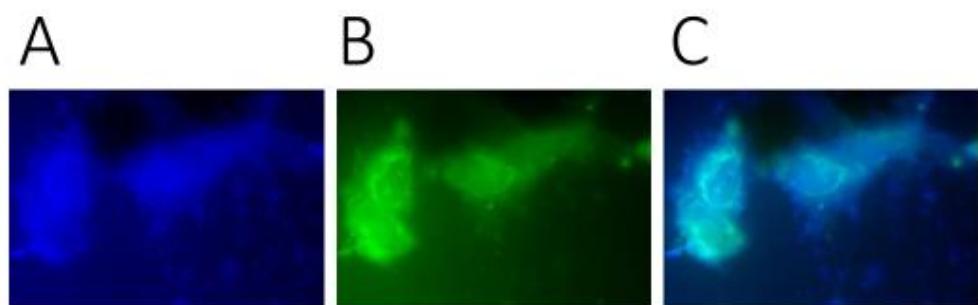

تصویر ۶: همپوشانی طیف IR سامانه لیپوزومی خالی (F3-Blank)، سامانه لیپوزومی حاوی عصاره (F3 Containing Plant Extract) و سامانه لیپوزومی حاوی عصاره *Nepeta persica* آبی رنگ

تصویر ۷: تصویر SEM از نانوسامانه لیپوزومی حاوی عصاره *Nepeta persica*

آماده سازی نمونه ها طبق پروتکل شرح داده شده در مباحث قبلی نسبت به تصویربرداری نمونه ها با استفاده از میکروسکوپ فلورسنت اقدام گردید. بر این اساس تصاویر A، B و C به ترتیب نشان دهنده هسته رنگ شده با رنگ DAPI در زیر فیلتر آبی، سامانه لیپوزومی رنگ شده با Dil در زیر فیلتر سبز و تصویر فلورسنت ثبت شده با فیلتر Merge است که هم پوشانی میان فیلترهای آبی و سبز در تصویر C حاکی از ورود نانوسامانه به درون هسته سلول می باشد.

تصویر ۸: بررسی ورود نانوسامانه حاوی عصاره به سلول های MCF-7

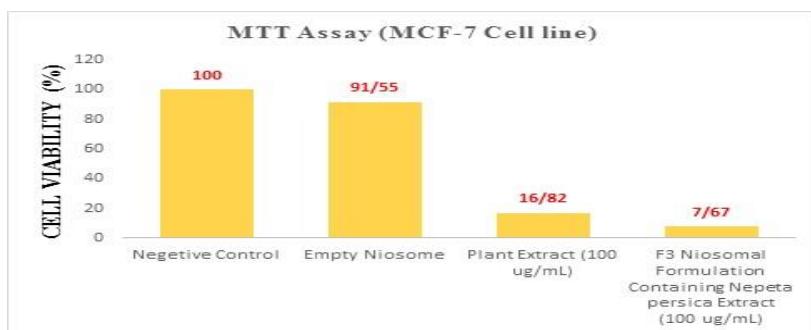
۹۲/۳۳ و ۸۳/۱۸ شده است که این نتایج ضمن تایید عدم سمیت نanoliposomes های فاقد عصاره (به دلیل زنده ماندن بیش از ۹۰ درصد سلول ها)، نشان می دهد که میزان سمیت عصاره کپسوله شده در مقایسه با عصاره کپسوله نشده (آزاد) بیشتر است.

نتایج میکروسکوپ الکترونی

تصویر ۷ نانوحامل های لیپوزومی دارای عصاره *Nepeta persica* را زیر میکروسکوپ الکترونی رویشی (SEM) نشان می دهد. بر اساس این تصویر مشخص می شود که نانوحامل لیپیدی حاوی عصاره با برخورداری از مورفولوژی کروی، دارای توزیع مناسب هستند.

بررسی ورود نانوسامانه حاوی عصاره *Nepeta persica* به درون سلول جهت بررسی ورود نانو سامانه دارای عصاره به سلول پس از

بررسی سمیت نanoliposomes های دارای عصاره *Nepeta persica* با توجه به تصویر ۹ مشخص می شود که اثر گذاری نانوسامانه فاقد عصاره (Blank)، عصاره *Nepeta persica* و نanoliposomes های دارای عصاره *Nepeta persica* بر سلول های سرطانی MCF-7 به ترتیب باعث مرگ سولی به میزان ۸/۴۵

تصویر ۹: مقایسه سمیت عصاره آزاد *Nepeta persica* و نanoliposomes های دارای عصاره *Nepeta persica*

بحث

حق جو و همکاران در سال ۲۰۱۵ نانو لیپوزوم‌های حاوی عصاره گزنه در غلظت‌های مختلفی از فسفاتیدیل کولین و کلسترول تهیه نمودند که حداکثر میزان درون پوشانی عصاره ۶۸/۸۳، محدوده اندازه ذرات بین ۸۱ تا ۹۴ نانومتر و شاخص پراکندگی ذرات مانند پژوهش حاضر، ۰/۳ گزارش شده است (۳۰). نتایج پژوهش حق جو از نقطه نظر میزان درون پوشانی نزدیک به پژوهش حاضر می‌باشد.

بشیری و همکاران در سال ۲۰۱۵، نانو لیپوزوم‌های حاوی بتاکاروتون تهیه نمودند و به بررسی میزان پایداری این ذرات با گذشت زمان پرداختند. آن‌ها گزارش کردند که اندازه نانو لیپوزوم‌های تهیه شده در حدود ۶۴ nm بوده و میزان درون پوشانی در بهترین فرمول حدود ۸۹/۷۷ درصد بوده است (۳۱). درون گیری بیشتر و اندازه ذرات کوچک‌تر از مزایای پژوهش بشیری نسبت به پژوهش حاضر است که این تفاوت در نتایج می‌تواند به دلیل تفاوت ماهیت ماده انکپسوله در دو پژوهش باشد. ابراهیمی خوسفی و همکاران در سال ۲۰۱۵، لیپوزوم‌های حاوی عصاره آویشن شیرازی تهیه نمودند که درصد درون پوشانی را در نقطه بهینه ۵۴/۴ درصد گزارش نمودند. هم‌چنان پژوهش یادشده نشان می‌دهد که مهم‌ترین پارامتر موثر بر ریز پوشانی، درصد محتوای فسفاتیدیل کولین بکار رفته در سنتز لیپوزوم است و با کپسوله کردن عصاره آویشن می‌توان خاصیت آنتی‌باکتریال عصاره را افزایش داد (۳۲).

Haiying Cui و همکاران در سال ۲۰۱۵ نانو لیپوزوم‌های حاوی عصاره میخک تهیه نمودند که اندازه نانو ذرات را بین ۷۸/۳ تا ۱۵۶/۱ نانومتر، شاخص پراکندگی ذرات را ۰/۱۹۶، پتانسیل زتا ذرات را ۴/۵-۲۴ و میزان درون پوشانی را ۲۰/۴۱ درصد گزارش نمودند (۳۳). نتایج پژوهش Haiying Cui بسیار نزدیک به پژوهش حاضر می‌باشد. حقیرالسادات و همکاران در سال ۲۰۱۶ نانو ذرات لیپیدی حاوی عصاره زنیان تهیه نمودند که میزان انکپسولاسیون میزان درون ۳۵/۶ درصد و اندازه نانوذرات حاوی عصاره ۱۸۶/۱ nm بوده است. هم‌چنان پتانسیل زتا نانو ذرات در این پژوهش بین ۱-۶/۷ تا ۶-۱ گزارش شده است (۲۵). قره نقده و همکاران در سال ۲۰۱۷، نانو لیپوزوم‌های

پژوهش حاضر منتهی به تهیه و ساخت ناحام‌های لیپوزومی دارای عصاره *Nepeta persica* شد که دارای راندمان انکپسولاسیون $5/47 \pm 67/11$ درصد، اندازه ذرات $116/9\text{nm}$ و پتانسیل زتا $1/01\text{ mV} \pm 13/24$ - می‌باشد. بررسی FT-IR و SEM آن حاکی از عدم برهم کنش شیمیایی میان دارو و سامانه و مورفولوژی یکنواخت و همگن نانوسامانه است. این پژوهش ضمن تایید آهسته رهش بودن سامانه لیپوزومی، نشان می‌دهد که حداکثر رهایش دارو در طی ۴۸ ساعت، در شرایط سلول‌های نرمال و سرطانی به ترتیب $30/51$ و $38/03$ درصد است. هم‌چنان در بررسی سلولی آن مشخص شد که میزان سمیت عصاره لیپوزومه بر روی سلول‌های رده MCF-7 سرطان پستان، نسبت به عصاره لیپوزومه نشده (آزاد) بیشتر است.

علوی و همکاران در سال ۲۰۱۳، اثرگذاری هیدروکسی اوره لیپوزومه را بر رده سلولی سرطان سینه ارزیابی نمودند و در ضمن این پژوهش به این نتیجه دست یافتند که سمیت داروی لیپوزومه نسبت به داروی آزاد بیشتر است (۲۶). هم‌چنان علوی و همکاران در سال ۲۰۱۴، نانولیپوزوم‌های پگیله محتوی هیدروکسی اوره به منظور اثرگذاری بر رده سلولی MCF-7 گزارش نمودند که اثر گذاری داروی لیپوزومه نسبتی به داروی آزاد به مراتب بیشتر است (۲۷). نتایج پژوهش‌های علوی همانند پژوهش حاضر نشان می‌دهد که انکپسوله نمودن دارو باعث افزایش خاصیت ضد سرطانی آن می‌گردد.

Celia و همکاران در سال ۲۰۱۳ نانو لیپوزوم‌های حاوی عصاره ترنج را تهیه نمودند که این نانو ذرات ضمن افزایش میزان حلایلت عصاره و بهبود شاخصهای ضد سرطانی آن، درای پتانسیل زتا $6-186\text{ nm}$ بودند (۲۸). Tao و همکاران نیز در سال ۲۰۱۴، نانوذرات کیتوزان حاوی عصاره آویشن تهیه نمودند که در این پژوهش میزان درون گیر شدن عصاره ۸۰ درصد و اندازه نانوذرات بین ۳۲۰۰ تا ۵۸۰ نانومتر گزارش شده است (۲۹). کاهش سایز نانو حامل از مزیای پژوهش حاضر نسبت به پژوهش Tao می‌باشد.

نمودند (۲۴). پژوهش مجدى زاده از نقطه نظر راندمان انکپسولاسيون و بار سطحی نانو ذره به دليل تشابه در نوع نانو ذره، روش ساخت و ماهيت ماده انکپسوله شده بسيار نزديك به پژوهش حاضر مي باشد.

نتيجه گيري

در پژوهش حاضر نانوحامل های ليپوزومي حاوي عصاره *Nepeta persica* ساخته شد که ضمن تاييد ويژگي هاي فيزيوكوشييميايي مناسب آن، داراي انکپسولاسيون بالا، رهايش كنترل شده دارو در شرایط سلول سلطاني و نرمال و افزايش سميت عصاره در حالت انکپسوله شده در مقاييسه با حالت آزاد است. بنابراين با توجه به شواهد فوق مي توان نانوسامانه ليپوزومي حاضر را به عنوان تركيبی حاملی مناسب جهت رسانش عصاره های گیاهی به سلول های سلطاني از جمله سلطان پستان پیشنهاد نمود.

سپاس‌گزاری

اين تحقیق مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشکذر می‌باشد و منابع مالی آن توسط نويسندهان تأمین شده است. در ضمن از همکاري علمی جناب آقای محمد مجدى زاده نيز قدردانی می‌شود.
تعارض در منافع: وجود ندارد.

حاوى عصاره مریم گلی با فرمول های مختلف (۸۰-۹۰-۱۰۰-۲۰۰ میلی گرم) تهیه نمودند که اندازه ذرات و شاخص پراکنده‌گی ذرات به ترتیب در محدوده ۸۸-۸۲ نانومتر و ۰/۳۹-۰/۴۲ و میزان درون پوشانی عصاره در تمامی فرمول ها بالای ۷۰ درصد گزارش شده است (۳۴).

نادری نژاد و همکاران در سال ۲۰۱۷، ليپوزوم های حاوي کورکومین به منظور اثرگذاري بر سلطان استخوان تهیه کرده و گزارش نمودند که کورکومین ليپوزومه نسبت به کورکومین آزاد، به نسبت بيشرتري مانع رشد سلول های سلطان استخوان می شود (۳۵). عبدالملکی و همکاران در سال ۲۰۱۷، به بررسی اثر ضد سلطاني عصاره گیاه رزماري بر سلول های سلطانی پستان رده MCF-7 و SKBR-3 و سلول های فيبروبلاست HU02 پرداختند و گزارش نمودند که، عصاره رزماري دارای اثر ضد سلطاني وابسته به غلظت و زمان بر روی رده سلولی MCF-7 و SKBR3 است، در حالی که سمیتی بر سلول های فيبروبلاست نداشته است (۳۶). پژوهش نادری نژاد و پژوهش عبدالملکی همانند پژوهش حاضر نشان می‌دهد که انکپسوله کردن تركيبات گیاهی می تواند خاصیت ضد سلطانی آن ها را افزایش دهد. مجدى زاده و همکاران در سال ۲۰۱۸، نانوليپوزوم های آهسته رهش حاوي عصاره نعناع فلفلی را با درصد بارگذاري ۶۱/۳۸ درصد، اندازه nm ۲۴۵، شاخص پراکنده‌گی ۰/۳۲ و پتانسیل زتای mV -۳۴/۵۴ تهیه

References:

- 1-Nussbaum R, McInnes R, Willard H. *Thompson & Thompson Genetics in Medicine*. 8th ed. Elsevier; 2015.
- 2-Hamta A, Ghazaghi S. *The study of Thymus vulgaris Cytotoxicity effects on breast cancer cell's line*. Quarterly Journal of Sabzevar University of Medical Sciences. 2014; 21(1):122-130
- 3-Jemal A, Bray F, Center MM, Ferlay J ,Ward E, Forman D. *Global cancer statistics*. CA Cancer J Clin. 2011; 61(2): 69-90.
- 4-Siegel RL, Miller KD, Jemal A. *Cancer statistics, 2018*. CA Cancer J Clin 2010; 68(1): 7-30.
- 5-Radmard AR. *Five common cancers in Iran*. Arch Iran Med 2010; 13: 143-6 .

- 6-Mousavi SM, Gouya MM, Ramazani R , Davanlou M, Hajsadeghi N, Seddighi Z. *Cancer incidence and mortality in Iran*. Ann Oncol 2009; 20(3): 556-63.
- 7-Ramar M, Manikandan B, Marimuthu PN, Raman T, Mahalingam A, Subramanian P, et al. *Synthesis of silver nanoparticles using So- lanum trilobatum fruits extract and its antibacterial, cytotoxic activ-ity against human breast cancer cell line MCF 7*. Spectrochim Acta A Mol Biomol Spectrosc 2015; 140: 223-8
- 8-Anand P, Sundaram C, Jhurani S, Kunnumakkara AB, Aggarwal BB. *Curcumin and cancer: an 'old-age' disease with an 'age-old' solution*. Cancer Lett 2008; 267(1): 133-64.
- 9-Rahimzadeh M, Sadeghizadeh M, Najafi F, Arab SS, Mobasher H. *Study of Loading , Cytotoxicity, Uptake, Release of Curcumin from a Novel Gemini Surfactant Nanocarrier*. Pathobiol Res 2016; 19(1): 13-27. [Persian]
- 10- Ghasemi Dehkordi NA , Sajjadi SE, Ghannadi AR, Amenzadeh Y, Azadbakhet M, Asghari GHR ,et al. *Iranian Herbal Plant Pharmacopoeia*. Hakim Res J 2003; 6(3): 63-9.[Persian]
- 11- Bhalla Y, Gupta K, Jaitak V. *Anticancer activity of essential oils: a review*. J Sci Food Agric 2013; 93(15): 3643-53.
- 12- Haghjalsadat F, Azhdari M, Kalantar SM, Nadernezhad S, Teymorizadeh K, Yazdani M, et al. *Strategy of Improvements in the therapeutic index of medicinal herbs of Iranianin digenous: Synthesis and characterization of phospholipid lipid-based vesicles in corporated Trachyspermum copticum*. JSSU 2016; 24(6): 468-78. [Persian]
- 13- Engineer C, Parikh J, Raval A. *Review on Hydrolytic Degradation Behavior of Biodegradable Polymers from Controlled Drug Delivery System*. Trends Biomater Artif Organs 2011; 25(2): 79-85.
- 14- Sherry M, Charcosset C, Fessi H, Greige-Gerges H. *Essential oils encapsulated in liposomes: a review*. J Liposome Res 2013; 23(4): 268-75.
- 15- Zaboli K, Aliarabi H, Bahari AA, Abbasali-pourkabir R. *Role of dietary nano-zinc oxide on growth performance and blood levels of mineral: A study on in Iranian Angora (Markhoz) goat kids*. J Pharmaceutical Health Sci 2013; 2(1):19-26.
- 16- Jain KK. *Nanotechnology in clinical laboratorydiagnostics*. Clinical Chimica Acta 2005; 358(1-2): 37-54.
- 17- Rabbai, M, Sajjadi SE, Mohammadi A. *Evaluation of the anxiolytic effect of Nepeta persica Boiss*. Evid Based Complement Alternat Med 2007; 5(2): 181-6.
- 18- Jamzad Z, Grayer RJ, Kite GC, Simmonds MSJ, Ingrouille M, Jalili A. *Leaf surface flavonoids in Iranian species of Nepeta (Lamiaceae) and some related genera*. Biochem Syst Ecol 2003; 31(6): 587-600.
- 19- Takeda Y, Matsumoto T, Ooiso Y, Honda G , Tabata M, Fujita T, et al. *Nepetacilicoside, a new iridoid glucoside from Nepeta cilicia*. J Nat Prod 1996; 59(5): 518-9.
- 20- Takeda Y, Ooiso Y, Masuda T, Honda G , Otsuka H, Sezik, et al. *Iridoid and eugenol*

- glycosides from Nepeta cadmea*. Phytochemistry 1998; 49(3): 787-91.
- 21- Fraga BM, Hernandez MG, Mestres T and Arteaga JM. *Abietane diterpenes from Nepeta teydea*. Phytochemistry 1998; 47(2): 251-4.
- 22- Salehi P, Sonboli A, Khaligh P, Mirzajani F. Essential oil composition and antioxidant activity of different extracts of Nepeta betonicifolia CA Meyer and Nepeta saccharata Bunge. Nat Prod Res 2011; 26(8): 736-43.
- 23- Shakeria A, Khakdanb F, Soheilic V, Sahebkard AH, Asilia J. *Chemical composition, antibacterial activity, and cytotoxicity of essential oil from Nepeta ucrainica L. spp*. Industrial Crops and Products 2014; 58: 315-21.
- 24- Majdizadeh M, Rezaei Zarchi S, Movahedpour AA, Shahi Malmir H, Sasani E, Haghjalsadat BF. *A new strategy in improving therapeutic indexes of medicinal herbs: preparation and characterization of nano-liposomes containing Mentha piperita essential oil*. JSSU 2018; 25(10): 853-64. [Persian]
- 25- Haghjalsadat BF, Amouabedini G, Naderinezhad S, Sheikhha MH, Malaei-balasi Z, Akbarzadeh A, et al. *An evaluation of the transmembrane ammonium sulfate gradients method in lipid system to improve trapping capacity of amphipathic weak*. New Cell Mol Biotechnol J 2017; 7(28): 49-60.[Persian]
- 26- Alavi seyyed ebrahim, Koohi-moftakhar-esfahani M, Akbarzadeh A. *Evaluating the effect of nanoliposomal hydroxyurea urea on the breast cancer cell line*. New Cellular & Molecular Biotechnology J 2013; 3(11): 63-7. [Persian]
- 27- Alavi seyyed ebrahim, Koohi-moftakhar-esfahani M, Akbarzadeh A. *Cytotoxic activity of pegylated nanoliposomal hydroxyurea in MCF-7 cell line*. New Cellular & Molecular Biotechnology J 2014; 4(13): 33-6. [Persian]
- 28- Celia C, Trapasso E, Locatelli M, Navarra M, Ventura CA, Wolfram J, et al. *Anticancer activity of liposomal bergamot essential oil (BEO) on human neuroblastoma cells*. Colloids Surf B Biointerfaces 2013; 112: 548-53.
- 29- Tao F, Hill L, Peng Y, Gomes C. *Synthesis and characterization of β -cyclodextrin inclusion complexes of thymol and thyme oil for antimicrobial delivery applications*. LWT-Food Sci Technol 2014; 59(1): 247-55.
- 30- Haghjoo S, Ghanbarzadeh B, Hamishekar H, Asnaashari S, Dehghannia J. *Evaluation of colloidal and antioxidant properties of nano liposomes containing nettle extract*. Innov Food Technol 2015; 2(7): 11-23. [Persian]
- 31- Sahra Bashiri, Ghanbarzadeh B, Hamishekar H, Dehghannya J. *Beta-Carotene loaded nanoliposome: effects of gama -oryzanol on particle size stability and encapsulation*. J Res Innov Food Sci Technol 2015; 4(4): 365-82. [Persian]
- 32- Ebrahimi Khousfi M, Khosravi darani K, Hoseini H, Arabi S, Kamali Fonoud R, Kouhi Kamali P. *Production of nanoliposomes containing essential oil of Boiss Zatariamultiflora by response surface method*. Nano Scale 2014;1(2):119-28. [Persian]
- 33- Cui H, Zhao C, Lin L. *The specific antibacterial*

- activity of liposome-encapsulated Clove oil and its application in tofu.* Food Control 2015; 56(1): 128-34.
- 34- Gharenaghadeh S, Samadlouie HR, Sowti M, Hamisekar H, Mokaram RR. *Evaluation of the antimicrobial and antioxidant properties of Salvia essential oil nano liposome (Salvia multicaulis).* JFST 2017; 14(62): 271-82. [Persian]
- 35- Naderinezhad S, Haghiralsadat BF, Amouabedini G, Naderinezhad A, Esmaeili Z, Akbaezadeh A. *Synthesis of biodegradable and self-assembled anionic nano-carrier: Novel approach for improvement of Curcumin- delivery to bone tumors cells & Mathematical modeling of drug-release kinetic.* New Cell Mol Biotechnol J 2017; 7(27): 77-84.
- 36- Abdolmaleki N, Javani Jouni F, Abdolmaleki P, abdolmaleki Z. *Assessment of anticancer properties of Rosmarinus officinalis L extract and gamma rays on cell viability of MCF-7, SKBR3, and HU02 cell lines.* Pathobiology Res 2017; 20(2): 23-36. [Persian]

Designing and optimization of liposomal nano-carriers containing *Nepeta persica* extract and study of its cytotoxicity on the breast cancer cell line (MCF-7)

Farzaneh Barakat¹, Fatemeh Aboee-Mehrizi², Bibi Fatemeh Haghjalsadat³,
Samaneh Sedighi-Khavidak⁴, Mahmood Dehghani Ashkezari^{*4}

Original Article

Introduction: Studies have shown that plant compounds have significant anticancer effects that if the challenges of using them are resolved, can be the successor to the synthetic compounds commonly used in cancer therapy. Therefore, in this study, the liposomal nano-carriers containing *Nepeta persica* extract have been investigated in order to improve the physicochemical characteristics and evaluation of its antitumor properties.

Methods: The present study was an experimental study. Liposomal vesicles were prepared using SPC, cholesterol and PEG by thin-film method and the *Nepeta persica* extract was loaded into the liposomes. Their physicochemical characteristics were evaluated using Zeta Sizer, FTIR, SEM, and the release pattern of the extract was calculated at 37 °C and 42 °C. At the end, the toxicity of this nano-carriers containing the extract on the MCF-7 cell line of breast cancer has been studied.

Results: The results of the study showed that the nano-carriers containing the extract had an encapsulation efficiency of $67/11 \pm 5/74\%$, size of 116/9 nm, and -13.24 ± 1.01 mV zeta potential, spherical morphology and controlled release. Also, the results of the toxicity of this nano-carrier containing the extract indicate that the liposomal extract has a higher toxicity to the MCF-7 cell line than the free extract..

Conclusion The results of this study show that nano-liposomes containing *Nepeta persica* extract, mean while having appropriate physicochemical properties, reduce the survival of breast cancer cells compared to non-liposomal extracts, and thus can be a good carriers for delivery of *Nepeta persica* extract to breast cancer cell.

Keywords: *Nepeta persica*, Lipospme, Breast Neoplasm, MCF-7 Cells

Citation: Barakat F, Aboee-Mehrizi F, Haghjalsadat F, Sedighi-Khavidak S, Dehghani Ashkezari M. Designing and optimization of liposomal nano-carriers containing *Nepeta persica* extract and study of its cytotoxicity on the breast cancer cell line (MCF-7). J Shahid Sadoughi Uni Med Sci 2019; 27(2): 1202-15.

¹Medical Biotechnology Research Center, Ashkezar Branch, Islamic Azad University, Ashkezar, Yazd, Iran.

²Department of Medicine, Yazd Branch, Islamic Azad University, Yazd, Iran

³Department of Advanced Medical Sciences and Technologies, School of Paramedicine, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran.

⁴Medical Biotechnology Research Center, Ashkezar Branch, Islamic Azad University, Ashkezar, Yazd, Iran

*Corresponding author: Tel: 09133535129, email: mdashkezary@yahoo.com